

Zákon Ríšskeho snemu č. 5/2003
z 28. februára 2003
o štátnych symboloch a ich používaní

v znení zákona č. 29/2003, zákona č. 31/2003, zákona č. 33/2003, zákona č. 35/2004, ústavného zákona č. 39/2004, zákona č. 42/2004, ústavného zákona č. 47/2004, zákona č. 55/2005, zákona č. 1/2007, zákona č. 39/2023, zákona č. 45/2023, zákona č. 54/2023, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2003 o Štátnych symboloch a ich používaní v znení neskorších predpisov a zákona č. 70/2024, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

My, Pavol II. Luxemburský, z Milosti
Cisár arauský, etc...,

My, Milan I. (III.) Ján Luxemburský,
z Milosti Božej Cisár rímsko-arauský,
Kráľ šarišský a navarrský, Veľkovojevoda
akvitánsky, et cetera...,

My, Laura IX. Lau Ren, z Milosti Božej
cisárovná rímsko-arauská, markgrófka
moravská, et cetera...,

všetkým, ktorí toto vidia alebo počujú,
Náš pozdrav! Dávame na vedenie, že:

Ríšsky snem sa uzniesol na tomto
zákone:

Prvá časť
Štátne symboly

§ 1

(1) Štátne symboly Svätej ríše rímskej - Arauského cisárstva (ďalej len „SRR-AC“), ktorými sú štátny znak, štátna vlajka, štátna hymna a štátna pečať, možno vyobrazovať, zhotovovať a používať len spôsobom ustanoveným týmto zákonom.

(2) Každý je povinný zachovávať úctu k štátnym symbolom SRR-AC.

(3) Tento zákon sa vzťahuje aj na používanie štátnych symbolov v elektronickej komunikácii a na ich vyobrazovanie v digitálnej podobe.

Druhá časť
Štátny znak

§ 2

(1) Štátny znak SRR-AC má podobu veľkého, stredného a malého znaku SRR-

AC v zmysle čl. 9 ods. 1 až 3 Ústavy SRR-AC.

(2) Veľký, stredný a malý štátny znak SRR-AC (ďalej len „štátny znak“) sa vyobrazuje farebne. Výnimočne, ak to nie je z objektívnych dôvodov možné alebo vhodné, možno od farebného vyobrazenia upustiť.

(3) Striebornú farbu možno nahradiť bielou a zlatú farbu možno nahradiť žltou.

(4) Za štátny znak sa považuje aj jeho jednofarebné grafické vyobrazenie alebo stvárnenie z kovu, kameňa, z keramického či iného materiálu, ak svojím vyobrazením zodpovedá vyobrazeniu štátneho znaku.

Tretia časť
Používanie štátneho znaku

§ 3

(1) **Malý štátny znak** používajú ríšske inštitúcie s miestnou alebo regionálnou pôsobnosťou. **Stredný štátny znak** používa ríšska vláda, Najvyšší súd SRR-AC a ríšske inštitúcie s celoríšskou pôsobnosťou. **Veľký štátny znak** používajú cisár, Ríšsky snem a Ústavný súd SRR-AC. Veľký štátny znak sa používa aj pri zahraničnom styku.

(2) **Štátny znak** podľa predchádzajúceho odseku používajú:

- všetky štátne orgány,
- samosprávne orgány pri prenesenom výkone štátnej správy,
- ozbrojené sily a bezpečnostné zbory,
- štátne múzeá a galérie a ďalšie štátne ustanovizne z oblasti kultúry,
- štátom určené osoby podľa osobitných predpisov.

(3) **Veľký štátny znak** používajú aj veľvyslanci a veľvyslanectvá SRR-AC.

(4) **Stredný štátny znak:**

- a) sa používa aj na označenie štátnych hraníc SRR-AC,
- b) používajú aj diplomatické misie, stále aj konzulárne úrady.

(5) **Malý štátny znak** používajú aj:

- a) fyzické a právnické osoby, ktoré reprezentujú Svätú ríšu rímsku - Arauské cisárstvo na oficiálnych medzinárodných podujatiach,
- b) štátne školy a štátne školské zariadenia; cirkevné školy a súkromné školy používajú malý štátny znak len ako podtlač na školských vysvedčeniach.

(6) **Malý alebo stredný štátny znak** môžu používať aj iné fyzické a právnické osoby, nie však na označenie ich budov, listín, pečiatok a rovnošiat; to sa nevzťahuje na fyzické a právnické osoby, o ktorých to ustanovuje osobitný predpis. Všetky fyzické a právnické osoby môžu používať znak SRR-AC vždy len takým spôsobom, aby jeho použitie bolo dôstojné a zodpovedajúce jeho postaveniu ako štátneho symbolu.

(7) **Štátny znak** sa taktiež používa podľa ods. 1 na označenie:

- a) budov štátnych a samosprávnych orgánov,
- b) volebných miestností, zasadacích miestností štátnych orgánov, štátnych škôl a štátnych školských zariadení, orgánov samospráv, ustanovizní uvedených v tomto zákone, ostatných úradných miestností štátnych orgánov a ich miestností pre styk s verejnosťou, učební štátnych škôl, obradných siení a ríšskych pamätníkov,
- c) insígnií predstaviteľov štátnych orgánov a ustanovizní SRR-AC a insígnií používaných pri uzatváraní manželstva,
- d) radov a vyznamenaní SRR-AC,
- e) listín, pečatí a úradných pečiatok štátnych orgánov a ustanovizní SRR-AC,
- f) úradných preukazov vydávaných štátnymi orgánmi SRR-AC,
- g) vecí a území chránených podľa predpisov o ochrane prírody a ochrane pamiatok,
- h) bankoviek, mincí a štátnych cenín.

§ 4

Znaky na budovách

(1) Štátny znak sa používa na vonkajšie označenie budov štátnych

orgánov, ustanovizní a orgánov samospráv takto:

- a) ak má v budove sídlo viac štátnych orgánov, ustanovizní a orgánov územnej samosprávy oprávnených používať štátny znak, označuje sa budova len ich jedným vyobrazením, aby sa neopakovali; použije sa najvyšší stupeň štátneho znaku (malý, stredný, veľký), aký je oprávnený použiť subjekt sídliaci v danej budove,
- b) štátny znak sa umiestňuje nad tabuľou, na ktorej je uvedený názov štátneho orgánu, orgánu samosprávy alebo ustanovizne oprávnenej ho používať; v odôvodnených prípadoch možno štátny znak vyobraziť na tabuli spolu s názvom štátneho orgánu, orgánu samosprávy alebo ustanovizne,
- c) štátny znak sa umiestňuje v strede nad priečelím budovy, nad hlavným vchodom alebo na pravej strane hlavného vchodu z čelného pohľadu,
- d) pri súčasnom použití štátneho znaku a iného znaku sa štátny znak umiestňuje z čelného pohľadu vľavo (teda heraldicky vpravo) od iného znaku.

(2) Štátny znak sa neumiestňuje na budovách, na ktorých by vzhľadom na ich stav nebolo jeho použitie dôstojné.

(3) Ak budova prestane slúžiť ako sídlo štátneho orgánu alebo ustanovizne, podľa § 3, štátny znak sa z nej sníme dňom ich zániku alebo dňom účinnosti rozhodnutia o zmene ich sídla.

(4) Za označenie budovy štátnym znakom a jeho náležitú údržbu zodpovedá vlastník (správca) budovy. Vlastník (správca) budovy je povinný toto označenie strpieť.

(5) Štátny znak iného štátu možno použiť iba na vonkajšie označenie budov zastupiteľských úradov tohto štátu.

§ 5

Štátny znak na úradných listinách

(1) Štátnym znakom sa označujú len úradné listiny, ktoré obsahujú rozhodnutie alebo uznesenie štátneho orgánu alebo ktorými sa úradne osvedčujú dôležité skutočnosti alebo oprávnenia.

(2) Štátne orgány a ustanovizne uvedené v § 3 používajú štátny znak takto:

- a) na úradných listinách a iných úradných tlačivách určených na hromadné alebo na opakované používanie je štátny znak predtlačný farebne alebo len v kresbe (napr. rodný list, sobášny list, úmrtný list, školské vysvedčenie),
- b) na ostatných úradných listinách, ktoré obsahujú rozhodnutie alebo uznesenie štátneho orgánu alebo osvedčenie dôležitých skutočností alebo oprávnení, sa používa odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom.
- (3) Orgány samospráv používajú odtlačok úradnej pečiatky so štátnym znakom, nápisom „Svätá ríša rímska – Arauské cisárstvo“ v príslušnom jazyku a názvom obce alebo orgánu samosprávy na rozhodnutia alebo osvedčenia dôležitých skutočností alebo oprávnení vo veciach, v ktorých vykonávajú štátnu správu podľa osobitných predpisov.

§ 6

Znamenie štátneho znaku

Znamenie štátneho znaku tvorí delené pole so zvýšenou päťou. V hornom modrom poli zlatý, dvojhlavý a zlato nimbovaný orol preložený červeným, priečkou opatreným trojzubcom bez násady. V červenej päte tri strieborné ľavošikmé brvná. Na používanie znamenia štátneho znaku sa vzťahuje § 3 ods. 6.

Štvrtá časť

Štátna vlajka

§ 7

(1) Štátna vlajka SRR-AC má podobu zmysle čl. 9 ods. 5 Ústavy SRR-AC. Zostavovací nákres štátnej vlajky, tvorí prílohu č. 1 tohto zákona.

(2) Štátna vlajka SRR-AC sa môže používať aj vo forme zástavy.

Piata časť

Používanie vlajky

§ 8

(1) Štátne orgány, ozbrojené sily, bezpečnostné zbory, a orgány samospráv označujú štátnou vlajkou budovy, v ktorých sídlia, štátne orgány označujú aj

úradnú miestnosť najvyššieho predstaviteľa.

(2) Štátna vlajka sa používa pri príležitosti štátnych sviatkov.

(3) Okrem príležitostí uvedených v odseku 2 sa štátna vlajka používa aj na výzvu, ktorú vydáva

a) Úrad kráľa heroldov, ak ide o významnú oficiálnu príležitosť celoštátneho charakteru (napr. oficiálna návšteva najvyššieho predstaviteľa iného štátu),

b) obec, nižší územný celok, vyšší územný celok alebo provincia, ak ide o oficiálnu príležitosť miestneho, regionálneho alebo provinčného charakteru (napr. oslavy výročia založenia a pod.).

(4) Výzva na použitie štátnej vlajky podľa odsekov 2 a 3 obsahuje dôvod vlajkovej výzdoby a údaj o jej začiatku a konci.

(5) Štátna vlajka sa vztyčuje na vlajkový stožiar.

(6) Pri medzinárodných podujatiach v SRR-AC sa pri nepárnom počte vlajok štátna vlajka umiestňuje uprostred, pri párnom počte na ľavej strane z čelného pohľadu v prostrednej dvojici.

(7) Ak ide o významnú udalosť SRR-AC alebo o významnú udalosť miestneho, regionálneho alebo provinčného charakteru, používa sa vždy štátna vlajka; popri nej sa používa štátna vlajka iného štátu vtedy, ak je prítomná oficiálna delegácia iného štátu. V takom prípade sa používa štátna vlajka na čestnejšom mieste, vľavo z čelného pohľadu.

(8) Ak sa používa štátna vlajka spolu s vlajkou obce, nižšieho územného celku, vyššieho územného celku alebo provincie, obidve sú umiestnené v rovnakej výške vedľa seba, pričom sa štátna vlajka z čelného pohľadu umiestňuje vľavo.

(9) Na štátnej vlajke, ani na stožiaroch sa neumiestňujú nijaké ozdoby, nápisy, vyobrazenia, stuhy a pod. Stožiar štátnej vlajky na verejnom priestranstve sa umiestňuje vpravo od rečnickeho pultu pri pohľade od tohto pultu.

(10) Pri štátnom smútku sa štátna vlajka spúšťa do pol žrde. Pri smútočnom obrade sa z rakvy sníma pred jej spustením do hrobu alebo žiaroviska.

(11) Štátna vlajka sa nesmie poškodená, ani zašpinená a nesmie sa vzäzovať do ružice.

(12) Štátna vlajka sa vztyčuje a sníma bez prerušenia, pomaly a dôstojne; pri snímaní sa nesmie dotýkať zeme.

(13) Týmito ustanoveniami nie sú dotknuté zvyklosti pri označení budov diplomatických misii, stálych misii a konzulárnych úradov cudzích štátov a zvyklosti pri medzištátnych rokovaniach a pod.

§ 9

Vlajková výzdoba sa začína najneskôr o 18.00 hodine dňa predchádzajúceho slávnostnej udalosti a skončí sa najskôr o 8.00 nasledujúceho dňa. Obce, nižšie územné celky, vyššie územné celky upravujú trvanie vlajkovej výzdoby primerane.

§ 10

Štátny smútok

(1) Vláda SRR-AC vyhlasuje štátny smútok, ak ide o

- a) úmrtie cisára,
- b) úmrtie predsedu Ríšskeho snemu,
- c) úmrtie člena Kolégia kurfirstov,
- d) úmrtie konzula (predsedu vlády),
- e) úmrtie predsedu Ústavného súdu SRR-AC,
- f) úmrtie predsedu Najvyššieho súdu SRR-AC.

(2) Vláda SRR-AC môže vyhlásiť štátny smútok aj vtedy, ak ide o

- a) citový otras spoločnosti vyvolaný smrťou osoby, ktorá mala mimoriadny vplyv na verejný život,
- b) vykonanie pietnej spomienky na osoby, ktoré tragicky zahynuli na území SRR-AC alebo mimo územia SRR-AC a ich smrť otriasla celou spoločnosťou.

(3) Spustenie štátnej vlajky pri štátnom smútku trvá v čase určenom v rozhodnutí vlády SRR-AC.

Šiesta časť

Štátna zástava, štátna koruhva a štátna znaková zástava

§ 11

(1) **Štátna zástava** je utvorená podľa štátnej vlajky; je vždy pevne spojená so žrdou alebo priečnym rahnom. Vzájomný pomer šírky a dĺžky štátnej zástavy sa ustanovuje tak, že dĺžka štátnej zástavy nepresahuje trojnásobok jej šírky.

(2) Na štátnej zástave použitej vo forme **koruhvy** sa symbol dvojitého orla a trojzubca nachádza vo zvislej polohe.

(3) **Štátna znaková zástava** je v tvare štvorca, pričom je v jej poli rozvinuté heraldické znamenie zo štítu malého štátneho znaku.

(4) Vyobrazenie štátnej zástavy, štátnej koruhvy a štátnej znakovkej zástavy tvorí prílohu č. 2 tohto zákona.

(5) Na používanie štátnej zástavy a štátnej koruhvy sa vzťahujú ustanovenia § 8 s výnimkou odsekov 5, 9, 10 a 12.

(6) Štátna znaková zástava sa používa najmä pri príležitostiach historických kultúrnych alebo spoločenských podujatí a tiež v elektronickej komunikácii a na webových stránkach, ak je jej použitie vhodné.

§ 12

Fyzické i právnické osoby môžu používať štátnu vlajku, štátnu zástavu a štátnu znakovú zástavu; ich použitie však musí byť dôstojné a musí zodpovedať postaveniu štátnych symbolov SRR-AC.

Siedma časť

Štátna pečať

§ 13

(1) Štátna pečať má podobu zmysle čl. 9 ods. 7 Ústavy SRR-AC.

(2) Štátna pečať sa používa na originál listiny ústavy a ústavných zákonov SRR-AC, medzinárodných zmlúv, cisárskych dekrétov, nálezov a rozsudkov Ústavného súdu SRR-AC, poverovacích listín diplomatických zástupcov a v ďalších prípadoch, v ktorých je jej použitie obvyklé.

(3) Pečatidlo štátnej pečate uschováva cisár.

Ôsma časť

Štátna hymna

§ 14

(1) Štátnou hymnou je skladba v zmysle čl. 9 ods. 6 Ústavy SRR-AC.

(2) Štátna hymna sa hrá alebo spieva pri príležitosti štátnych sviatkov, pamätných dní, výročí a pri iných významných príležitostiach celoštátneho, regionálneho alebo miestneho charakteru; štátna hymna iného štátu sa hrá, ak je

prítomná jeho oficiálna delegácia. Predchádzajúcou vetou nie je dotknuté právo fyzických osôb a právnických osôb hrať alebo spievať štátnu hymnu iného štátu.

(3) Štátna hymna sa hrá alebo spieva aj

- a) pred začiatkom rokovania ustanovujúcej schôdze a poslednej schôdze Ríšskeho snemu a jeho komôr v príslušnom volebnom období,
- b) pred začiatkom prvého a posledného rokovania ríšskej vlády v príslušnom volebnom období,
- c) pred prvým a posledným zasadnutím obecného, miestneho, mestského zastupiteľstva alebo zasadnutím rady nižšieho územného celku, vyššieho územného celku, alebo provinčnej rady v príslušnom volebnom období,
- d) v školách so štátnym vzdelávacím programom na začiatku školského roka a na konci druhého školského polroka,
- e) pri významnom športovom podujatí a významnom kultúrnom podujatí.

(4) Text štátnej hymny tvorí prílohu č. 3 tohto zákona.

Deviata časť **Symboly samospráv**

§ 15

(1) Na používanie znakov a vlajok provincií ustanovených ústavou sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona.

(2) Orgány samospráv si určia svoje pečate a hymny. Na ich používanie sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona.

Desiata časť **Štandarda cisára**

§ 16

(1) Štandarda rímsko-arauského cisára je tvorená bielym poľom štvorcového tvaru s modro-žlto-modro-žlto-červeno-bielym plamienkovým lemom po obvode, v strede listu štandardy s vyobrazením veľkého štátneho znaku.

(2) Štandarda cisára sa používa na označenie jeho trvalého alebo dočasného sídla.

(3) Štandarda cisára sa používa pri výkone funkcie cisára a na označenie dopravných prostriedkov, ktorými sa prepravuje, ak to dovoľuje bezpečnostná situácia.

(4) Vyobrazenie štandardy cisára tvorí prílohu č. 4 tohto zákona.

Jedenásta časť **Záverečné ustanovenia**

§ 17 Zodpovednosť

(1) Za zaobchádzanie so štátnymi symbolmi a za ich ochranu zodpovedá ten, kto ich použil.

(2) Porušenie povinností ustanovených týmto zákonom je priestupkom, ak nejde o trestný čin.

(3) Dohľad nad dodržiavaním tohto zákona vykonáva Úrad kráľa heraldov a ním poverené heraldské úrady; v rámci dohľadu predovšetkým upozorňujú na zistené nedostatky a požadujú a kontrolujú ich odstránenie.

(4) Úrad kráľa heraldov udeľuje fyzickým osobám a právnickým osobám súhlas s používaním štátnych symbolov, znamenia štátneho znaku, ak sa takýto súhlas vyžaduje podľa osobitného predpisu.

(5) Za porušenie ustanovení tohto zákona môže Úrad kráľa heraldov alebo ním poverený heraldský úrad uložiť pokutu právnickej osobe do 70 000 bopparov.

(6) Pri ukladaní pokuty a rozhodovaní o jej výške sa prihliada na závažnosť, spôsob konania a trvanie protiprávneho stavu.

(7) Pokutu možno uložiť do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa Úrad kráľa heraldov alebo ním poverený heraldský úrad dozvedel o porušení povinnosti, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

Pavol II. Luxemburský, v. r.
Cisár/Imperator

Milan I. Ján Luxemburský, v. r.
Cisár/Imperator

Laura IX. Lau Ren, v. r.
Cisárovná / Imperatrix / Царуца

Eva von Labikburgová, v. r. Michał Quligowski, v. r.
predsedníčka Ríšskeho snemu konzul